

Ontwerp bestuursakkoord district Merksem 2019-2024

Toelichting

Dit document is een ontwerp van bestuursakkoord. Dat betekent dat er nog geen budgettaire gevolgen zijn verbonden aan de voorgestelde maatregelen. Alle investeringen die in deze tekst werden opgenomen, moeten dan ook getoetst worden aan de budgettaire haalbaarheid. Indien er gebotst wordt op de financiële grenzen van het districtsbudget of op de grenzen van personeelscapaciteit, zullen er keuzes gemaakt moeten worden.

MERKSEM IS EEN DISTRICT WAAR HET AANGENAAM WONEN IS

RUIMTELIJKE ORDENING

1. We pleiten voor een maximale verdieping van de Antwerpse Ring langsheen ons district. Een uitbreiding van 4 naar 7 rijstroken ter hoogte van de wijk Distelhoek kan enkel richting de spoorweg. Een verbreding richting de woonwijk is geen optie.
2. We verdedigen bij de bevoegde overheden de aanleg van een hoge, natuurlijke landschapsbuffer vanaf de Groenendaallaan, langsheen de R1, de verkeerswisselaar en de E19 tot aan de Burgemeester Eduard Waghemansbrug. Deze buffer zal de geluidsoverlast van de snelwegen in de buurten drastisch doen dalen en de leefkwaliteit verhogen in de woonbuurten rondom. Ook ecologisch is dit een ideale verbinding voor flora, fauna en de mens. Extra is dat dit project relatief goedkoop gerealiseerd kan worden als quick win voor de werken gepland in het kader van de overkapping van de Ring.
3. De toekomstige overkapping van de Ring biedt mogelijkheden om nieuwe groene verbindingen te realiseren. Samen met de Stad willen we bekijken hoe we die mogelijkheden maximaal kunnen benutten. We pleiten ervoor om zoveel mogelijk groenzones te voorzien en kijken kritisch naar eventueel ingeplande gebouwen en nieuwe ontwikkelingen die daarmee gepaard gaan en houden rekening met de watergevoeligheid van ons district.
4. In watergevoelige gebieden moeten de maatregelen behouden blijven, en kan enkel nog gebouwd worden als dat past binnen het huidige BPA en als de nieuwe bebouwing de watertoets doorstaat.
5. We willen dat de toegangspoorten tot Merksem opgewaardeerd worden: een vernieuwd station voor de Luchtbal, een groene, kwalitatieve woonzone met nulenergiewoningen rond de fietsersbrug en het geplande plein aan de Duveltjeshoek. Die toegangspoorten moeten bezoekers aangenaam verrassen en de Merksemnaar thuis verwelkomen. We kunnen ze ook kleurrijker maken door er bloementorens of bloemenperken te voorzien.
6. We eisen niets minder dan een getunnelde, ondergrondse aanleg van de A102 en de 2de spoorwegontsluiting. Om de hinder voor omwonenden tot een minimum te beperken, ijveren we ervoor dat de A102 en 2de spoorwegontsluiting samen aangelegd worden of, indien dit technisch onmogelijk zou blijken, de werken zo goed mogelijk op mekaar afgestemd worden.
7. Na aanleg van de A102 en het goederenspoor komt er ruimte vrij in de huidige reservatiestrook. We ijveren ervoor om in de ruimtelijke uitvoeringsplannen hiervoor op te nemen dat op deze ruimte plaats is voor zachte recreatie zoals minigolf of speelvelden, uiteraard met respect voor de open ruimte.

8. Overblijvende boerderijen dienen als cultureel levend erfgoed in het landschap geïntegreerd te blijven.
9. In samenwerking met AG Vespa streven we naar een herbestemming van de Catershoeve. Het district zal dit in de mate van het mogelijke faciliteren.
10. De Kanaalzone en de Merksemse dokken zijn onze economische motoren en zorgen voor tewerkstelling. We pleiten ervoor dat deze zone maximaal ontwikkeld wordt.
11. Merksem wordt lid van Regionaal Landschap der Voorkepen en geniet zo van hun expertise en steun net zoals onze burens Schoten, Ekeren, Deurne, Brasschaat,... Cultureel erfgoed, leefmilieu en landschapsinrichting worden zo nog meer versterkt in ons district.

MILIEU EN GROEN

12. Met 3 % wild natuurlijk groen scoort Merksem slecht. We willen dit verder uitbreiden. Het stuk reservatiestrook tussen de verkeerswisselaar en de Laaglandlaan ligt vlakbij ruige natuurgebieden in Ekeren zoals de Oude Landen. Met Natuurpunt als partner en beheerder van dit nieuwe groengebied is het logisch om beide gebieden na de infrastructuurwerken te verbinden. Het is eveneens de ideale buffer tegen geluid en fijn stof.
13. Om de geluidsoverlast en luchtvervuiling in te perken, pleiten we als district voor afdoende geluidswerende maatregelen langs de verkeerswisselaar A12-E19 en langs de E19 tot Kapelsesteenweg-Bredabaan, vaste en mobiele fijnstof- en geluidsmmeetpunten langs de Ring/E19 en de hoofdassen, evenals geluidsmmeetpunten langs spoorweginfrastructuur, een beperking van de snelheid op de Antwerpse Ring en de E19 tot aan verkeerswisselaar A12-E19 als maatregel om op korte termijn fijnstof- en geluidsoverlast in Merksem te verminderen.
14. We ijveren ervoor de bestaande groengebieden te behouden, te versterken en waar mogelijk te verbinden. Zo brengen we ondermeer groene accenten aan in de Ryenlanddreef om op die manier het recreatiedomein Distelhoek via de Lambrechtshoekenlaan aan te sluiten op het Groen Hart Merksem.
15. Bomen in parken en dreven dienen op ziektes gecontroleerd te worden. Al is het maar om de veiligheid van alles wat er rond staat te garanderen. Enkel zieke bomen worden bij voorkeur vervangen door inheemse, sterkere soorten. Het kan nooit de bedoeling zijn om gezonde bomen te rooien. Een gefaseerde vervanging van zieke bomen vermijdt kaalslag en zorgt via grote, gezonde bomen dat het groene karakter van Merksem behouden blijft. In parken moet het aangenaam zijn om te wandelen, zitten en spelen. Naast het onderhouden en proper houden van de omgeving willen we een goed parkbeheer met aandacht voor een diversiteit aan planten en dieren.

16. We vinden dat horeca thuis hoort in parken en deze juist aantrekkelijker maakt. Concrete plek kan het Runcvoorthof zijn waar AG Vespa nieuwe bewoning plant in het oude kasteel en waar het koetshuis een commerciële invulling krijgt.
17. Bouckenborghpark is nu een districtspark. We onderzoeken hoe het nieuw aangekochte deel aan het publiek kan worden opengesteld. We willen in samenspraak met de bevoegde Vlaamse minister bekijken in welke mate er uitzonderingen toegelaten worden op de huidige regelgeving rond evenementen. Ondertussen bekijken we hoe we de nieuwe evenementenzone in Bouckenborgh aan de linkerkant van de Gaston Berghmansdreef zo goed mogelijk kunnen gebruiken.
18. Het district moedigt kleinschalige projecten aan zoals het vergroenen van voortuintjes, het onderhouden van buurttuinen en het aanleggen van geveltuintjes. We willen bewoners stimuleren om hun tuinen ecologisch te beheren. Dat is goed voor onder meer bijen, maar ook voor de waterhuishouding.
19. We willen waar mogelijk ontharden: minder asfalt, meer doorlaatbare ondergronden. Dat zorgt voor minder plassen op de stoep en meer water in onze vijvers.
20. We onderzoeken de introductie van de "City Tree" in Merksem. Dit is een slimme installatie van planten, voorzien van zonnepanelen en een regenwateropvangsysteem, die hetzelfde effect heeft op de zuivering van onze lucht als maar liefst 275 bomen. Dit is een nuttige investering om de luchtkwaliteit in ons district te verbeteren. Wat de locatie betreft, kijken we prioritair naar de meest verharde gebieden, zoals 't Dokske.
21. Volkstuinen vinden we belangrijk als sociaal en gezond tijdverdrijf. We ijveren voor andere tuinen indien er volkstuinen door de infrastructuurwerken zouden moeten verhuizen.

EEN PROPER DISTRICT

22. Merksem wordt op vele plekken geteisterd door sluikstort, wildplakken en zwerfvuil. Sluikstorten getuigt van geen enkele vorm van respect voor ons district en zijn inwoners. Sluikstort geeft een vuile indruk en is een doorn in het oog van iedereen die ons district een warm hart toedraagt. Als district zullen we erop toezien dat de Stad de nodige maatregelen neemt om de strijd tegen sluikstort snoeihard aan te gaan, waarbij er zowel ingezet moet worden op preventie, sensibilisering als sanctionering. De straffen voor sluikstorters dienen verzaamd te worden en indien het wettelijk kader dit toelaat, is het district grote voorstander van verplichte gemeenschapsdienst.
23. Een gevoelig punt is hondenpoep die niet wordt opgeraapt en zo voor een onaangename omgeving zorgt. Hondeneigenaars dienen hun verantwoordelijkheid te nemen. We willen hen ondersteunen door te onderzoeken waar extra nood is aan vuilnisbakken, al dan niet specifiek voor hondenpoep. Ook alternatieve oplossingen zoals een hondenpoepzakjesautomaat of hondenpoepzakjes verdelen, willen we verder onderzoeken.

MERKSEM IS EEN BEREIKBAAR DISTRICT

MOBILITEIT

24. Als district vinden we het belangrijk dat ons openbaar domein veilig is voor iedereen. Dat betekent dat iedere weggebruiker zich veilig moet voelen, ongeacht hoe die zich verplaatst: te voet, met de fiets, met het openbaar vervoer of met een gemotoriseerd voertuig. Het aandeel voetgangers en fietsers verhoogt zienderogen. Als district juichen we die stijging toe. We zorgen er dan ook voor dat deze groep zwakke weggebruikers de plaats in het verkeer krijgt, die ze verdient. Straten met een snelheidsbeperking van 50 km/uur of meer, kunnen niet zonder afgescheiden fiets- en voetpaden. Tegelijk mogen we van iedereen hoffelijkheid vragen en dienen ook fietsers zich te houden aan de verkeersregels.
25. Meer fietsers en voetgangers betekent ook meer fietsstallingen, zebapaden en veilige fietsoversteekplaatsen op de belangrijkste verkeersassen. Aan de fietsersbrug en het districtshuis voorzien we een telpaal die eveneens nuttige informatie geeft aan fietsers.
26. We pleiten voor de plaatsing van extra velostations, onder meer ter hoogte van het Jan Palfijn Ziekenhuis en verder naar het noorden toe.
27. Merksem moet steeds bereikbaar zijn met betrouwbaar openbaar vervoer. Dat betekent niet alleen op tijd rijden, maar ook zekerheid bieden i.v.m. bestaande routes. We pleiten ook voor een verbeterde communicatie aan de tramhaltes, zodat reizigers tijdig geïnformeerd worden.
28. In plaats van te beslissen van bovenuit zou De Lijn vraaggestuurd moeten werken. We steunen daarom, in overleg met het stadsbestuur, de opstart van een autonoom vervoersbedrijf dat instaat voor de organisatie van openbaar vervoer in de Antwerpse regio. In afwachting daarvan pleiten we voor een structureel overleg tussen De Lijn, de Stad Antwerpen en het district Merksem, waar dossiers besproken kunnen worden én er ook oplossingen uit de bus komen. We pleiten voor een Antwerps voorstadsnet om het doorgaand autoverkeer in Merksem te verminderen.
29. Alternatieve vervoersmodi met een meerwaarde zoals de waterbushalte aan de fietsersbrug krijgen van het district positieve respons.
30. Merksem moet bereikbaar zijn en blijven. Het knippen van straten kan enkel nog als er na grondig onderzoek bewezen is, dat het verkeer zich hierdoor niet verplaatst naar de omliggende straten.

31. We pleiten voor een maximale snelheid van 30 km/u in woonstraten, en 50km/u op de verbindingswegen. We screenen structureel onze straten op snelheidsovertredingen en waar objectief uit de metingen blijkt dat te snel wordt gereden, treffen we snelheidsremmende maatregelen. Daarbij is er ook aandacht voor het huidige sluipverkeer en het zoveel mogelijk weren van zwaar vrachtverkeer uit de woonstraten.
32. We doen wat nodig is om de schoolomgeving zo veilig mogelijk te maken. Zo is iedere schoolomgeving zone 30 en moeten de nodige oversteekplaatsen worden voorzien. Zwaar vrachtverkeer wordt er zoveel mogelijk geweerd. We werken samen met de scholen aan sensibilisering van de leerlingen rond verkeersveiligheid met aandacht voor de dode hoek, gebruik van fluoohesje, spaakreflectoren, fietshelm, respect voor de verkeersregels en voor andere weggebruikers. Daarnaast onderzoeken we samen met de scholen, die daartoe bereid zijn, en in overleg met de buurt, de mogelijkheid tot invoering van schoolstraten in ons district.
33. We stimuleren het gebruik van deelwagens en steunen daarom bedrijven zoals Poppy en Cambio. Waar nodig, worden voorbehouden parkeerplaatsen voorzien.
34. Merksemnaren die gebruik maken van een elektrisch voertuig en niet de mogelijkheid hebben dit inbandig te parkeren en/of op te laden, moeten gebruik kunnen maken van daartoe voorziene parkeerplaatsen en infrastructuur zoals laadpalen op het openbaar domein.
35. We communiceren open en transparant over de audit verkeersveiligheid in de districtsraad.

PUBLIEK DOMEIN

36. Het chronisch tekort inzake onderhoud van onze straten en pleinen wordt verder weggewerkt. We lijsten prioritaire straten op en pakken die één per één aan. De Catershoflaan (tussen Kroonplein en Ringlaan), Trammehandlei, Doelhofstraat en de Akkerbouwstraat, staan daarbij hoog op de radar. Voor de wijk Merksem dok laten we een masterplan opmaken.
37. We investeren slim in ons openbaar domein. Waar de riolering aan vernieuwing toe is, hernieuwen we meteen de hele straat. Indien rioleringswerken niet nodig zijn, dan kunnen we gefaseerd tewerk gaan door bijvoorbeeld enkel voetpad, fietspad of rijbaan te vernieuwen. Zo zetten we de beschikbare middelen gericht in om de pijnpunten zo veel mogelijk weg te werken.
38. Naast onze lokale projecten, volgen we ook samen met de bevoegde overheden de bovenlokale projecten op. Denk maar aan de vernieuwing van de Theunisbrug, de aanleg van het Duvelsplein en de heraanleg van de Oude Bareellei. We zien erop toe dat in deze projecten de noden van de Merksemnaar mee in acht genomen worden. We beogen een

optimale planning van lokale en bovenlokale projecten zodat de mobiliteit binnen Merksem gegarandeerd blijft.

39. De verkeersveiligheid staat steeds voorop. Bij de herinrichting van kruispunten, streven we maximaal naar conflictvrije kruispunten. Zwarte punten waar veel verkeersongevallen voorkomen, worden verder prioritair aangepakt. Straten worden zo heraangelegd dat men achter het stuur duidelijk merkt en voelt dat het trager moet.
40. We hebben aandacht voor de zwakke weggebruiker. We identificeren knelpunten en pakken ze ook aan, waar nodig in samenwerking met andere partners zoals de stad en het Vlaams Gewest.
41. We schrappen bij voorkeur geen parkeerplaatsen. In nieuwe projecten gaan we maximaal voor het behoud van het bestaand aantal parkeerplaatsen en waar mogelijk, breiden we uit, rekening houdend met de bestaande noden op gebied van leefbare omgeving en groen. We onderzoeken en ondersteunen buurtparkings.
42. In wijken met een hoge parkeerdruk pleiten we ervoor om, in samenwerking met de stad, onderzoeken uit te voeren die de parkeerdruk in cijfers en in kaart brengt om zo te komen tot geschikte oplossingen op maat van de wijk.
43. We stimuleren het gebruik van de Park & Ride Keizershoek om zo de parkeerdruk in de omliggende woonwijken onder controle te houden. We pleiten voor de invoer van een combi-pakket waarbij de parkeerkost en de kost voor het gebruik van openbaar vervoer gecombineerd worden. Als randvoorwaarde lijkt het ons onontbeerlijk dat de parking voorzien wordt van de nodige beveiliging zodat de weggebruiker zijn voertuig er gerust kan achterlaten. Daarnaast blijft ook een bijkomende verhoging van de capaciteit van de tramlijnen 2 en 3 vereist en dringen we er als district erop aan dat de integratie van de parkeertoren zo weinig mogelijk afbreuk doet aan het groene karakter van deze omgeving. We dringen er bij de bevoegde instanties dan ook op aan om dit ter harte te nemen.
44. We moedigen het gebruik van de sticker voor zorgparkeren aan. Met die sticker geeft een bewoner aan dat zorgverleners zoals dokters, thuisverpleging enzoverder voor de garagepoort mogen kortparkeren, terwijl ze een bewoner in de buurt zorg komen aanbieden.
45. We zorgen ervoor dat het publiek domein maximaal toegankelijk is voor mensen met een beperking.

MERKSEM IS EEN WELVAREND DISTRICT

MIDDENSTAND, MARKT, KERMISSEN, TOERISME, ECONOMIE

46. De lokale middenstand verdient onze steun. We stimuleren daarom onze bewoners om te winkelen in eigen buurt. In samenwerking met de Stad wordt een campagne opgestart om de buurtwinkel te promoten. We stimuleren de opstart van goed werkende middenstandsverenigingen.
47. We richten een overleg met de lokale middenstand op, dat bevestigd zal worden over lokale initiatieven zoals de heraanleg en onderhoud van straten, de inrichting van evenementen of initiatieven ter promotie van de lokale handelaar.
48. In december zetten we Merksem extra op de kaart als winkeldistrict door in een aantal straten en invalswegen te blijven voorzien van prachtige feestverlichting.
49. We zetten de lokale toeristische troeven van ons district in de kijker. In het Groen Hart Merksem en het Fort van Merksem zijn fiets- en wandelroutes te ontdekken. Ook socio-cultureel heeft ons district heel wat te bieden: de streetart, het fort, de kasteeltjes, het graf van Herman Weyns, het mineralogisch museum, de kerken in ons district,...
50. We stimuleren de lokale winkeliers en horeca-uitbaters om hun zaak toegankelijker te maken voor mensen met een beperking. We informeren winkeliers over het bestaan van de medische toiletpas en over de verplichtingen die daaraan verbonden zijn.
51. We moedigen de Merksemse bedrijven aan om deel te nemen aan de Open Bedrijvendag.
52. Werken op en in de omgeving van de winkel-assen worden op een zo kort mogelijke termijn uitgevoerd, zodat de hinder voor de handelaars beperkt blijft. We communiceren zo dat zowel bewoners, handelaars als winkelaars goed op de hoogte zijn en blijven van de bereikbaarheid.
53. Onze wekelijkse markt behoudt haar traditionele locatie: het Sint Franciscusplein en omliggende straten. We bekijken hoe we de samenwerking met lokale winkeliers kunnen uitbouwen om zo de markt te versterken.
54. In samenwerking met de Stad en de markthandelaarsvereniging onderzoeken we de mogelijkheid tot periodieke avondmarkten of weekendmarkten, die desgevallend omkaderd kunnen worden door lokale initiatieven zoals een optreden van een muziekbond, ...
55. Onze drie lokale foren (de kleine foor, de grote foor en de tuinvijkkermis) blijven behouden. We onderzoeken samen met de Foornijveraars op welke manier we de Foren verder kunnen ondersteunen en meer bekendheid kunnen geven.

56. Overal in de stad is de deeleconomie in opmars, zo ook in Merksem. Het district bekijkt op welke manieren ze bestaande en nieuwe initiatieven kan ondersteunen.
57. Er is te weinig horeca in Merksem. We pleiten bij de stad om hier meer initiatief te nemen en ook kleinhandel, buurtwinkels en ruimte voor horeca op de pleinen te stimuleren. Ze spelen immers een grote rol in het sociale leven van een buurt of een wijk.
58. Op de centrale winkelassen Bredabaan, Ringlaan, Maantjessteenweg, Lambrechtshoekenlaan en Oude Bareellei ijveren we ervoor de leegstand tegen te gaan. Winkelpanden die niet langer rendabel zijn moeten een andere invulling kunnen krijgen, in overleg met de eigenaar, AG Vespa, de stad en de lokale winkeliersverenigingen.
59. De Bredabaan blijft de belangrijkste winkel van het district. Wie pleiten ervoor de winkels op de Bredabaan te concentreren in een winkelkerengebied en dat de resterende panden herbestemd worden naar woonentiteiten. Eigenaars van winkelpanden worden aangemoedigd om de ruimte boven hun pand bewoonbaar te maken. We pleiten bij het stedelijk vastgoedbedrijf AG Vespa voor investeringen in meerdere panden op de Bredabaan. De onredelijk hoge kadastrale heffingen op de Bredabaan worden aangekaart bij de daartoe bevoegde hogere instanties. We vragen De Lijn, stad en Vlaams gewest hun verantwoordelijkheid op te nemen bij de aanleg en het onderhoud van het groen op de Bredabaan.
60. Tussen de Bredabaan (achter de woonhuizen) en het kanaal wordt een nieuwe KMO-zone ontwikkeld. Het district is voorstander om in het nieuwe industriegebied aan de bocht van het kanaal niet watergebonden activiteit te vestigen omdat dit de minste belasting voor de buurt met zich meebrengt.

MERKSEM IS EEN BRUISEND DISTRICT

OMDAT MENSEN ZICH VERENIGEN

61. We hechten groot belang aan het opwaarderen van belangrijke gemeenschapsvormende evenementen. We ondersteunen daarom initiatieven van verenigingen en (bewoners)groepen zoals straatfeesten, wijkfeesten, winterdrinks en kermissen. We ondersteunen ook de Kunst-, Ambachten- en Rommelmarkt die de derde grootste is in Vlaanderen in haar categorie. Het zijn deze initiatieven die het contact, de verstandhouding en verbroedering tussen bewoners bevorderen en bijdragen tot de sociale cohesie van ons district.
62. ZoMerksem en Zomerpark brengen sfeervolle evenementen in de zomermaanden naar Bouckenborghpark en de rest van Merksem. We ijveren ervoor dat district en Jeugdcentrum Bouckenborgh samen communiceren om hun initiatieven nog bekender te maken bij de Merksemnaar.
63. De Merksemse feestdag, die jaarlijks gevierd wordt op 23 mei wordt dé dag van ons district. Op die feestdag willen we de identiteit en historiek van ons district in de kijker zetten. We onderzoeken of we die dag een nieuw evenement kunnen organiseren rond lokale producten, muzikanten,...
64. De Vlaamse Feestdag, 11 juli, blijft een volksfeest waar iedereen mee van kan genieten. We hervormen Feest in de Tent om tot een volwaardige Feestdag van de Vlaamse Gemeenschap. We voorzien een aanbod aan activiteiten voor jong en oud doorheen de dag en sluiten we de dag af met een eetfestijn dat toegankelijk is voor iedere Merksemnaar. Op officiële plechtigheden zal de Vlaamse Leeuw, als volkslied van de Vlaamse Gemeenschap, uitgevoerd worden.
65. De Vredesfeesten zijn in Merksem een vaste waarde in de lijst van belangrijke evenementen. In 2019 breiden we uit met speciale editie voor 75 jaar Bevrijding. In 2024 organiseren we een speciale editie voor 80 jaar Bevrijding. We blijven jongeren hierbij betrekken met acties voor jongeren en scholen.
66. In het Fort van Merksem ijvert het districtsbestuur ervoor dat de polyvalente zalen hun polyvalente functie behouden of terugkrijgen gezien de nood aan dergelijke ruimten binnen ons district. Daarnaast vraagt het districtsbestuur aan de stad middelen ter beschikking stellen zodat de accommodaties van de verenigingen in het fort van Merksem kunnen gerenoveerd en onderhouden worden.
67. Een district wordt vormgegeven samen met de partners en verenigingen. Dit gebeurt op vrijwillige basis en met betoelagingsovereenkomsten.

68. Vrijwillige inzet is van onschatbare waarde en wordt ondersteund. We nemen als district deel aan de Week van de Vrijwilliger.
69. We stimuleren dat ook mensen met een beperking kansen krijgen in sport-, jeugd- en cultuurverenigingen.
70. Via wijken en verenigingsleven brengen we mensen en gemeenschappen bij elkaar die daarvoor niet of minder in contact kwamen. Initiatieven georganiseerd om mensen van verschillende achtergrond, geloof of levensbeschouwing bijeen te brengen, verdienen onze ondersteuning.
71. We streven naar een vereenvoudiging van de subsidiereglementen. Actieve steun wordt gegeven aan burgers en verenigingen die zich in ons district engageren en hun werking ontplooiën.

DOOR RUIMTE TE GEVEN AAN ONZE JONGEREN

72. Jongeren moeten voldoende psychische en fysieke ruimte krijgen voor hun ontwikkeling.
73. In de eerste plaats blijven we de initiatieven die vanuit de jongeren zelf komen ondersteunen, hoofdzakelijk logistiek en waar nodig financieel. We willen de toelagereglementen jeugd breder bekend maken, ook bij jongeren die losse initiatieven organiseren. Extra aandacht gaat naar projecten die jongeren uit alle gemeenschappen kunnen samenbrengen.
74. Deelnemen aan het vrijwillig jeugdverenigingsleven heeft een sterke positieve impact op het leven alle jongeren. Daarom zullen wij in samenwerking met de scholen en de jeugdraad een campagne voeren om de stap naar de jeugdbeweging te stimuleren.
75. We behouden het werkingssubsidiereglement en zullen dit samen met de gebruikers evalueren en indien nodig de criteria aanpassen, transparantie bieden en vooral de administratieve belasting verlichten zodat het nog beter aan de noden voldoet.
76. De jeugddienst blijft de stuwende kracht vooral in de niet-georganiseerde jeugdinitiatieven zoals de spel- en sportmogelijkheden tijdens de vrije tijd en schoolvakanties. Het inzetten op diversiteit en het begeleiden van jongeren naar het bestaande jeugdwerk kan een uitbreiding vormen van haar taken.
77. De jeugdraad is het instrument bij uitstek om de samenwerking tussen de verscheidene jeugdverenigingen te bevorderen. Samen uit de eigen comfortzone treden en samenwerken zorgt voor een hoger kwalitatief jeugdwerk. Bij alle beleidsbeslissingen over de jeugd wordt de jeugdraad systematisch en van bij het begin betrokken. De digitale evolutie laat toe de jeugd veel meer te raadplegen en dus te betrekken bij het beleid. Om ook de jongsten in ons

district te betrekken richten we een Junior Team op. Twaalf Merksemse kinderen uit het zesde leerjaar werken telkens een jaar lang mee aan een leeftijdsvriendelijk beleid.

78. We blijven het jongerencentrum Bouckenborgh ondersteunen in zijn werking. Het jongerencentrum is de verbindende factor tussen de georganiseerde en niet-georganiseerde jeugd. Het begeleiden en samenwerken met alle jongeren zonder onderscheid naar een diverse jeugdwerking in al zijn aspecten is het doel. Zij verzorgen een ontmoetingsplaats waar de Merksemse jongeren in al hun diversiteit ongedwongen samen hun ding kunnen doen.
79. Ook de andere jeugdwerkinitiatieven die integratie en diversiteit bevorderen kunnen blijven genieten van onze steun. Zij spelen ook hun rol in het begeleiden van de individuele jongere naar het bestaande jeugdwerk. De vakschepen volgt dit van nabij op en evalueert dit jaarlijks.
80. We pleiten ervoor bij de Stad dat jeugdwerkers tijdens de vrijetijdsuren van onze jeugd aanwezig zijn in straten en op pleinen, zowel tijdens het schooljaar als tijdens de vakantieperiodes.
81. Er wordt gezocht naar een vorm van kruisbestuiving tussen de jeugd-, de cultuur- en de sportdienst onder meer voor het gezamenlijk gebruik van infrastructuur, zodat jongeren gegroepeerd of individueel kunnen experimenteren zonder vast te zitten in een strak keurslijf van een afgelijnde cursus of het werkjaar van een vereniging.
82. We onderzoeken, in samenwerking met de sportdienst, de mogelijke aanleg van een multifunctionele "urban sports" voorziening. (skate, BMX, Step Parcours, fitness ...) We zoeken een geschikte locatie waar deze voorziening geen overlast veroorzaakt voor bewoners en toch centraal genoeg ligt voor onze Merksemse jongeren.
83. Speeltuinen en speelterreinen die nog niet aan de beurt zijn geweest, moeten vernieuwd worden. We voorzien ze van nieuwe speeltuigen, zitbanken, groen en voldoende vuilnisbakken. We starten met de pleintjes die het meest dringend aan vernieuwing toe zijn. Indien zich kansen voordoen voor nieuwe speelterreinen in een buurt waar nog weinig speelgelegenheid is, wordt hierop ingegaan. Een mogelijke locatie voor een nieuw speelterrein zou het Runcvoorthof kunnen zijn.
84. Bij het ontwikkelen van nieuw openbaar domein doen we steeds een jongerentoets: we onderzoeken op welke manier de nieuwe ruimte ook een meerwaarde kan bieden voor kinderen of jongeren. Bij de heraanleg van straten en pleinen denken we aan het voorzien van spelaanleidingen. Het spreekt voor zich dat het advies van de jeugdraad hierin ook een belangrijke rol speelt.
85. We maken speelstraten niet alleen mogelijk tijdens de vakantieperiodes of verlengde weekends, maar het hele jaar door.

86. Er moet voor de jongeren – net als voor andere leeftijdsgroepen en verenigingen – voldoende ruimte aanwezig zijn voor ontspanning en creativiteit. Het Bouckenborgpark met zijn remises, jeugdlokalen, sportvelden en speelbos wordt het centrum voor onze Merksemse jongeren. Het wordt de uitvalbasis van het Merksemse jeugdwerk naar de wijken en pleinen. De jeugddienst kan gebruik maken van het kasteel voor haar werking, zonder afbreuk te doen aan de waarde van dit cultureel bouwkundig erfgoed.

DOOR IEDEREEN TE LATEN SPORTEN

87. De sportraad is een actieve partner voor het districtsbestuur en wordt betrokken bij alle lokale aangelegenheden die met sport te maken hebben.

88. Nu de basissportsubsidies een Merksemse bevoegdheid zijn, kunnen we bepalen hoe we deze nog beter kunnen afstemmen op de reële noden van onze Merksemse sportverenigingen. De sportraad is daarbij een essentiële partner. Uitgangspunt is dat onze sportverenigingen zelfvoorzienend moeten zijn. Het doel van de districtssubsidie is een verbetering van diversiteit en jeugdwerking van de sportverenigingen.

89. We streven naar het behoud en een eventuele uitbreiding van de sportorganisaties binnen ons district met een bovenlokale uitstraling. Zo verdienen het jaarlijkse Merksemse Internationaal Atletiek gala en de Havenpijl onze ondersteuning.

90. Het is onze wens dat de Schaal Sels als historische wielervedstrijd haar lokaal Merksems volkskarakter voorgoed terugkrijgt. We streven ernaar om zowel start als aankomst op Merksems grondgebied te laten plaatsvinden, met een significant aantal plaatselijke rondes, gekoppeld aan een feestelijk evenement in en rond de aankomstzone. We willen hiervoor een betere samenwerking met het organiserend comité uitwerken.

91. Promotiecampagnes om het gebruik van de bestaande sportaanbod te stimuleren is een middel om alle inwoners van Merksem aan het bewegen te krijgen en te houden. Initiatieven die senioren aanzetten tot meer beweging, krijgen onze aandacht.

92. De sportinfrastructuur op de pleintjes wordt intensiever gebruikt, daardoor zal er ook sneller aan vernieuwing moeten gedacht worden. Hierbij moet gedacht worden aan stevig materiaal met een kwaliteitsvolle ondergrond. Er moet altijd een evenwicht bewaard worden tussen het genot van de sporters en de rust voor de buurt.

93. Waar schakels in evidente loopparcours ontbreken, proberen we looppaden te voorzien.

94. De laatste jaren kwam er een fundamentele uitbreiding van onze lokale sportinfrastructuur. Het is onze bekommernis om de bestaande infrastructuur nu in beste conditie te maken en te behouden. We pleiten bij de stad om voldoende middelen onder de vorm van infrastructuursubsidies en renovatie-investeringen te voorzien zodat onze lokale infrastructuur beantwoordt aan de veranderende noden van de sporter en de

sportverenigingen. We ondersteunen de uitbouw van de gymhal in de Terlindenhofstraat zoals reeds beslist is in de vorige legislatuur. We polsen of er een geschikte locatie en voldoende belangstelling is in Merksem om een sport in volle opgang zoals bijvoorbeeld het veldhockey een plaats te geven. We ondersteunen de initiatieven hieromtrent.

95. We ondersteunen het terug in gang zetten van het project Laaglandpark met ontwikkeling van wandel- en fietszones en de herschikking van de bestaande sportvelden Laagland.
96. Na de overheveling van een deel van de sportsubsidies pleiten we ook voor een grotere inspraak in het lokale sportbeheer en in buurtsport. De kennis en de ervaring van het sportantenneteam, met ondersteuning van de sporraad, maakt dat ze als specialisten op het terrein beter kunnen oordelen en beslissen in verband met de terbeschikkingstelling van sportinfrastructuur binnen ons district. We streven naar een betere en ruimere dienstverlening voor de individuele gebruikers en verenigingen bij de openbare sportinfrastructuur van ons district, die uitgebaat worden door de sportdienst. Buurtsport maakt het voor iedereen mogelijk om laagdrempelig te sporten in zijn of haar wijk en is dus een belangrijk sociaal gegeven.
97. We pleiten ervoor om als district een adviserende rol te krijgen in de erkenning en de betoelaging van topsportclubs.

DOOR EEN GEVARIEERD CULTUURANBOD

98. Met een bibliotheek, een cultuurcentrum, een ontmoetingscentrum, een museum, de heemkundige kring en talloze culturele verenigingen heeft Merksem veel te bieden. Het is dan ook onze ambitie om onze inwoners beter bekend te maken met het lokaal cultureel aanbod.
99. De cultuurraad is en blijft de vertegenwoordiger van cultuur in Merksem en dus het eerste aanspreekpunt voor adviezen inzake cultuurbeleid.
100. De vzw Lokaal Cultuurbeleid is een instrument waar alle cultuurpartners betrokken zijn: de stad via het CC, het district en de cultuurraad. Zo bekomen we een goede geïntegreerde werking op het vlak van cultuur. In Merksem werkt deze aanpak goed en we pleiten ervoor dit systeem te behouden.
101. Het cultuurcentrum speelt een belangrijke rol in het ondersteunen van lokale initiatieven. Het cultuurcentrum dient meer te zijn dan de optelsom van de geprogrammeerde voorstellingen, net zoals de bibliotheek meer is dan het uitlenen van boeken. Ze moeten dé ontmoetingsplaats worden mét gemeenschapsvormende activiteiten, meer ten dienste staan van het lokale socioculturele veld en diepgaander samenwerken met het district. In het aanbod is aandacht voor de verrijking van de Nederlandse taal en de weerspiegeling van de Merksemse diversiteit. Onze academie voor muziek, woord en dans is gekend tot ver buiten

ons district. Om haar werking te bevorderen zou zij op eenvoudige manier gebruik moeten kunnen maken van het podium in het CC Merksem.

102. De amateurkunsten en lokale projecten hebben nood aan een plaats om te repeteren en tentoon te stellen. We willen dit bereiken door onder andere CC Merksem en OC Merksem dok open te stellen voor de lokale projecten en verenigingen aan democratische tarieven gebruik te laten maken van de culturele infrastructuur. Daarnaast onderzoeken we ook andere locaties op hun geschiktheid. We vragen dan ook aan het stadsbestuur om betrokken te worden bij de toekomstige invulling van het gebouw van het oude politiekantoor en aan het Zorgbedrijf om betrokken te worden bij de bestemming van de oude verpleegsterschool.
103. De Merksemnaar moet de kans krijgen om zich ook op cultureel vlak te ontplooiën. Ook de kleinere culturele verenigingen krijgen de aandacht die ze verdienen. Dit gebeurt door lokale projecten te ondersteunen. We stimuleren hen om de eigen werking te overstijgen door hen bij subsidieaanvragen te wijzen op mogelijke samenwerkingsverbanden met andere verenigingen.
104. Streetart maakt volwaardig deel uit van het Merksemse cultuurbeleid en wordt verder gestimuleerd.
105. We laten jongeren en volwassenen cultuur ontdekken door kleine kennismakings-initiatieven via school of verenigingen. Daarnaast is toeleiding van kansengroepen naar cultuurvoorstellingen waardevol. We kiezen hiervoor voor een meer doorgedreven samenwerking met onze sociale partners.
106. We zetten ons lokaal erfgoed in de kijker in samenwerking met de Heemkundige Kring. Zo willen we samen met de stad de oude begraafplaats in de Van Heybeeckstraat verder uitbouwen tot een herdenkingsplaats van onze rijke Merksemse geschiedenis. We pleiten voor een bescherming van het Fort van Merksem en in samenwerking met de stad en de Provincie zoeken we naar middelen voor het herstel van de originele ingang, de brug en de buitenste ommegang van het Fort van Merksem. We zorgen ervoor dat de inventaris van ons erfgoed ten allen tijde geactualiseerd is. We maken eigenaars van erfgoed bewust van de cultuurhistorische waarde van hun pand en we zorgen ervoor dat het Merksems erfgoed verder ontsloten wordt via onder meer de museumapp.
107. We bekijken, in samenspraak met karnavalsvereniging Den Deugniet, hoe onze Merksemse Reus Modest meer aanwezig kan zijn op onze lokale evenementen.

DOOR AANDACHT VOOR ALLE SENIOREN

108. We onderzoeken of er naast de activiteiten en dienstverlening binnen de dienstencentra nood is aan extra locaties waar seniorenactiviteiten kunnen worden georganiseerd. We pleiten voor een dienstencentrum in de Distelhoek in samenwerking met het Zorgbedrijf, rekeninghoudend met de watergevoeligheid van dit gebied.
109. Het district blijft de activiteiten voor senioren van het Zorgbedrijf en het CC Merksem ondersteunen via betoelagingsovereenkomsten. De sportantennes en cultuurantennes in samenwerking met de sportraad, cultuurraad, seniorenraad, de senioren-, sport- en de cultuurverenigingen bekijken hoe er een aangepast sport- en cultuuraanbod aan onze senioren kan worden aangeboden. Voor de toeleiding naar het cultuuraanbod van het cultuurcentrum voorzien we een financiële stimulans.
110. We willen dat onze senioren zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven. Als zij een aanpassing uitvoeren aan hun woning, kunnen zij rekenen op een subsidie vanuit het district. We pleiten voor de invoer van een mantelzorgpremie, in overleg met de Stad. We zorgen ervoor dat de premies waarvoor Merksemse senioren in aanmerking komen, ook gepromoot worden.
111. Een actieve seniorenraad, met vertegenwoordigers van de verschillende Merksemse verenigingen voor senioren en individuele senioren, is de officiële gesprekspartner voor het districtsbestuur.
112. In samenwerking met de Merksemse scholen en de partners waar het districtsbestuur een convenant mee heeft afgesloten, willen we nagaan hoe vrijwilligerssenioren betrokken kunnen worden bij nieuwe initiatieven. Anderzijds bekijken we hoe jongeren betrokken kunnen worden in een aanbod naar senioren.
113. Om een digitale kloof te voorkomen willen we blijvend inzetten op de computerlessen voor senioren.
114. We creëren ontmoetingsplekken in elke wijk zoals volkstuintjes of zitbanken, bereikbare dienstencentra, ...
115. Ook nieuwe vormen van solidair samenwonen worden ondersteund en gepromoot.
116. We maken werk van de bestrijding van eenzaamheid. In samenwerking met het Zorgbedrijf organiseren we ontmoetingsdagen voor eenzame ouderen. Daarnaast promoten we de sneeuw- en vuilnistelefoon. Via die laatste lijn helpen vrijwilligers hulpbehoevende buurtbewoners om sneeuw te ruimen en vuilnis weg te brengen.
117. Voor al deze zaken dient het districtsbestuur een regiefunctie te vervullen tussen het OCMW, het Zorgbedrijf, de ZNA, sociale middenveldorganisaties en andere zorginstanties.

DOOR VERANTWOORD OM TE GAAN MET ONZE DIEREN

118. Dierenwelzijn draait om respect. Het is de taak van de eigenaar om ervoor te zorgen dat zijn huisdier geen overlast bezorgt. Het is de taak van overheid en bewoners om respectvol met dieren om te gaan. Hiervoor willen we als district een aantal sensibiliserings- en promotie-acties opzetten: de onvruchtbaarheidspremie voor huiskatten en de premie voor het chippen van huiskatten, sensibiliseren om geen huisdieren in parken of elders in het district te dumpen en om dieren in parken vriendelijk te behandelen, scholencampagnes rond dierenwelzijn.
119. De voederpas voor bewoners die zwerfkatten voederen wordt verder ondersteund.
120. We verhogen de biodiversiteit in de woonwijken en gaan bijensterfte tegen door stukken structureel groen te voorzien op middenbermen en aan autostrades. Dat groen wordt ingezaaid met allerlei bloemen die van prille lente tot einde herfst bloeien. Ook bekijken we in samenspraak met de Merksemse Imkerij de plaatsing van bijenhôtels. Aangezien bijen noodzakelijk zijn voor ons ecosysteem willen we dit zeker aanmoedigen. We promoten daarom ook het volgen van een imkerkursus.
121. We onderzoeken de mogelijkheid om in samenwerking met het VogelOpvangCentrum een project op te starten om het verdwijnen van inheemse vogels tegen te gaan.
122. Specifiek voor honden wensen wij het aantal losloopzones binnen ons district uit te breiden en de grotere hondenweides voorzien van een behendigheidsparcours of andere speeltoestellen voor honden. Daarnaast voorzien we voldoende verharding aan de poortjes zodat baasjes propere voeten houden, en zorgen we ervoor dat alle hondenweides veilig zijn afgebakend.
123. De bestaande vogelkooi in het park voldoet niet meer aan de noden. We vervangen deze kooi dan ook door nieuwe, aangepaste kooien. We zoeken een groep geëngageerde vrijwilligers om van de aanwezigheid van de vogels een educatief element te maken. Het welzijn van de vogels primeert: als we geen kwalitatieve huisvesting kunnen realiseren, dan zoeken we waar nodig alternatieve locaties.
124. Het dierenverblijf in het Fort van Merksem blijft omwille van haar educatief karakter behouden. We zorgen ervoor dat de dieren er op een kwalitatieve manier kunnen verblijven.
125. We staan open voor de ontwikkeling van een dierenbegraafplaats in ons district, in samenwerking met een private partner.
126. We verspreiden via het district de huisdiersticker die door het Vlaams Gewest werd ontwikkeld. Deze sticker maakt duidelijk welke dieren zich in een woning bevinden, zodat de hulpdiensten in het geval van een brand ook de huisdieren kunnen redden.

MERKSEM IS EEN VEILIG DISTRICT

127. Samen met de Stad werken we aan onze veiligheidscultuur. Alle overlast en criminaliteit, klein én groot, pakken we aan. We vervullen een signaalfunctie met betrekking tot veiligheid en leefbaarheid van de wijken naar de Stad en nemen die rol actief op: via regelmatig overleg met de politie en de Stad Antwerpen, volgen we dossiers op en houden we de vinger aan de pols. De buurtregisseur brengt mensen en diensten samen om leefbaarheids- en veiligheidsproblemen structureel op te lossen en aan te pakken.
128. Wij geloven evenzeer in een preventief beleid. Het zijn wijkwerkingen, de buurttoezichters en aanspreekbare wijkagenten die de vinger aan de pols houden en eventuele problemen vroegtijdig kunnen detecteren. We pleiten voor de aanwezigheid van wijkagenten en sociale hulpverleners in onze buurten.
129. We willen jongeren opleiden tot buurthandhavers. Ze krijgen een rol bij het bestrijden van overlast en het vergroten van de leefbaarheid in hun wijk. Ze doen dat in overleg met de wijkagent en andere handhavers. Zo vervullen ze een sociale rol en groeien ze uit tot een voorbeeld voor de andere jongeren in hun wijk.
130. De plaatsing van (mobiele) camera's in ons district is een meerwaarde voor onze veiligheid. We zijn tevreden dat de gemeenteraad besliste camera's op strategische plekken te plaatsen en we streven naar een snelle plaatsing en verdere uitbreiding.
131. We ambiëren een snelle realisatie van het nieuwe politiekantoor op de Bredabaan in Merksem. Het nieuwe kantoor wordt een regionaal kantoor waar burgers 7 dagen op 7 en 12 uur per dag terecht kunnen.
132. We binden de strijd nog verder aan tegen inbraken en diefstal. We organiseren samen met de Stad en de politie infosessies voor verenigingen, buurtcomités, buurtinformatienetwerken en inwoners. Tijdens deze sessies lichten we toe welke maatregelen preventief genomen kunnen worden, zoals bijvoorbeeld politietoezicht tijdens vakantie, gratis huisbezoek door de politie om samen met u te bekijken hoe goed uw woning tegen inbraak beveiligd is en welke maatregelen u nog kunt treffen. Daarnaast blijven we verenigingen ondersteunen door hen subsidies aan te bieden voor de preventieve beveiliging van hun lokalen tegen diefstal.
133. We pleiten bij Stad en politie voor een actieplan tegen drugsoverlast.
134. Bij de heraanleg van straten en pleinen houden we rekening met de sociale controle. We vermijden hoge muren en begroeiingen en zorgen ervoor dat pleinen zo overzichtelijk mogelijk zijn, zonder duistere hoekjes.
135. We zijn voorstander van buurtcomités en buurtinformatienetwerken (BIN). Die bevorderen de sociale weefsel in de buurt en de lokale veiligheid. Door onze nauwe samenwerking met

deze partners weten we wat er in onze wijken leeft en staan wij als district het dichtst bij de burger.

136. We vragen een permanent overleg tussen stad, district en politie met betrekking tot veiligheid om snel te kunnen inspelen op plaatselijke evoluties en nodige acties te kunnen ontwikkelen rond lokale aandachtspunten. We communiceren open en transparant over de criminaliteitscijfers van ons district. We presenteren deze cijfers op regelmatige basis aan de districtsraad.

MERKSEM IS EEN VERANTWOORDELIJK EN SLIM DISTRICT

DOOR EEN KLANTVRIENDELIJKE OVERHEID DIE HAAR BURGERS BETREKT EN INFORMEERT

137. Het districtsniveau is voor Merksemnaren het eerste aanspreekpunt. We besteden aandacht aan het zo snel mogelijk behandelen van meldingen.
138. Bij (her)aanlegprojecten van het openbaar domein wordt aandacht besteed aan participatie en communicatie met de betrokken actoren, zodat hun wensen, verzuchtingen en belangen afgewogen kunnen worden.
139. Via het werken met wijkbudgetten krijgen inwoners hun buurt in eigen handen.

DOOR PROACTIEF EN GOED TE COMMUNICEREN

140. We communiceren proactief. We zetten daarbij in op verschillende kanalen en zorgen ervoor dat ook bewoners die niet mee zijn in de digitale evolutie toch de nodige informatie ontvangen. We bussen als district een periodieke infobrochure zodat we elke Merksemnaar kunnen bereiken.
141. De lichtkranten blijven een belangrijk instrument om de Merksemnaar te informeren. We onderzoeken de mogelijkheid om ze op termijn te vervangen door LED-schermen.
142. Bij opstart van grote, nieuwe projecten of werkzaamheden worden voorafgaand infoborden geplaatst om de Merksemnaar te informeren over de geplande werken en/of overlast. We besteden extra aandacht aan het snel, kwalitatief en efficiënt uitvoeren van geplande werken. Ook wanneer burgers problemen signaleren aan het openbaar domein, volgen we deze meldingen snel op.
143. We zetten ook in op nieuwe technologieën. We breiden het gebruik van de facebookpagina en website uit en onderzoeken of we een app kunnen ontwikkelen of de app's van de Stad Antwerpen kunnen uitbreiden met extra diensten.

DOOR EEN GEZOND FINANCIËEL BELEID

144. Subsidies en samenwerkingsovereenkomsten worden gekoppeld aan duidelijke en meetbare doelstellingen. We bekijken hoe we de reglementering meer kunnen aanpassen aan de reële noden.

145. We beheren de beschikbare middelen als een goede huisvader. We zorgen ervoor dat Merksem een gezond financieel beleid geniet, waarbij de kosten niet worden doorgeschoven naar een volgende generatie. De stedelijke dotatie zal maximaal worden aangewend voor investeringen en de stijging van de exploitatiebegroting zal zo veel mogelijk worden ingeperkt.